

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese tóta Marti sér'a
— dar prenumeratiunile se priimescu
in tóte dilele.

Pretulu pentru Ostranguri'a: pre ann
6 fi. pre 1/2 de ann 3 fi. pre unu tri-
luniu 1 fi. 50 cr.; éra pentru Strai-
netate: pre ann 8 fi. pre 1/2 de ann
4 fi. pre unu triloniu 2 fi. in v. a.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Tóte sionedeniele si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diriginte a diurnalului:
Aradu, Stra'ta Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de
linia, si 30 cr. tacse timbrale.

Oda dedicata tuturor acelor'a, cari au bine- voitu, odata séu mai de multe ori a linge- tanierile, la més'a lui pop'a Elek.

Colo 'n *Bocs'a* cea romana,
Unde-a-dese isí petrecu
Flamendii, bendu de pomana
La més'a lui pop'a *Lek*.

Erá més'a 'ncungiurata
De protopopi si preoti,
Cu Draguti'a la olalta,
Mancandu ca Iscarioti.

Més'a erá arangiata
Cum se cade uneori,
Erá frumosu decorata
Cu *Deik*-ulu pr'ntre flori.

In capulu mesei sídea
Santulu episcopu *Popasu*,
Indemnandu pre toti a bè,
For' a gandi la necasu.

Prot'a-*Acestulu*, omu voiosu,
Sí la mufta cam dedatu,
Mancá tóte bucurosu,
Fore de-a fi imbiatu.

Prot'a *Ioska*, smèu avutu,
Nu erá pasionatu
Pre mancari, dar' la beutu
Mai cu toti elu se-a luptatu.

Apoi pop'a *Vasulica*,
Secretariu de ablegatu,
Mancá si bea ca unu bica,
Care-i pusu pe ingrasiatu.

Toti mancau se veseleau,
For' sfiéla de vladica,
Cà-ci protopopii candu beau —
Nu li pasa de nimica.

Dar' d'odata s'audí
Unu tusitu tare cumplitu:
Pop'a *Elek* sí-ascuti
Glasulu dulce de vorbitu.

Dar' *Sar'a* moria de frica,
Cà *Elek* n'a sci d'a rostu
Toastulu de *Vasalica*
Compusu intr'o di de postu.

Sar'a bine-a nimeritu,
Cà-ci *Elek* candu s'a sculatu,
Fiindu tare chiciumitu
Cam astfelu a toastatu:

Ilustrisime parinte!
Pre la patru dieci sí optu
Nici nu mi-a venitu in minte,
Sà me facu cultu d'in omu prostu.

M'am facutu eu Dieu omu cultu,
Cà-ci astadi sum ablegatu,
Sí-ti spunu, cà nu-mi pasa multu
D'unu intregu episcopatu.

Sar'a-atunci'a de mania,
Fiindu cà *Elek* s'a blamatu,
S'a inchisu intr'o chilia
Sí-astfelu ea la blastematu:

Ddiu sà te trasnéscu
Draga *Elek*, puiulu meu!
Ddiu sà-ti resplátéscu
Pentru toastulu teu reu!

Dar' fiindu-cè te-ai-'mbetatu
Sí nu scii ce-ai toastatu.
Dór' vei fi draga iertatu
De-unu intregu episcopatu.

Astea tóte s'a 'ntemplatu
Colo 'n *Bocs'a* cea romana
La marele ablegatu,
Unde sà bè de pomana.

Scrisu-am eu aceste tóte
Indemnatu de alte glóte.
Eu Pacala Braduletiu,
Comisariu peste scaieti.

Pescele pe brézda.

— Poveste populară —

(Pinea.)

Ei! dar' neci mosiulu nu putea să lase ca să-lu faca capra. — Elu a vediatu pescii cu ochii lui și i-a prinsu cu manele sale.

„Da! — grai elu, — este minune și lucru ne mai auditu; — a fostu inse și bab'a de fatia candu eu am aflatu pescii, trei pesci vii și aieve pe brézda prospeta, in calea ferului de plugu.“ —

Cà a fostu cà n'a fostu, — cà pôte fi, cà nu pôte fi: ómenii se 'nclestara 'n vórbe. Mosiulu nu se lasà, bab'a-lu tiene de vórba, — pop'a dà d'in umeri, bireulu isí face cruce, dascalulu sta cu gur'a cascata, și ceia-l-alti ómeni buni d'in satu se sentu cuprinsí de fioru, tocmai ca și candu ar fi cadiatu in gróp'a lupului. — Și apoi multi prosti nebunescu pre unulu cu minte; síepte hâbâuci tulbura o tíera; neci buh'a nu crede cà ea-e cu capulu mare; cine striga focu, acel'a aduna ómenii 'npregiurulu seu: bab'a, pop'a, bireulu, cu dascalulu și cu ceia-l-alti ómeni buni n'avura 'ncotro; — ei detere d'in umeri și disera, cà Dicu aici nu-e alt'a, — mosiulu babei a nebunitu, si-a perdutu mintile, — a intratu duhulu celu necuratu in elu. —

Dar' mosiulu, omu cu mintea 'ntréga, precum erá elu, nu putea să se lase batjocoritu.

Nu remase dar' alt'a, decâtu ca să duca pre betranulu la baserica, pentru-ca parintele să citésca rugatiunea cea mare asupr'a lui, să-lu stropésca cu aiazma și să scóta pre duhulu celu necuratu d'in elu. —

Hm! dar mosiulu nu se lasà, pentru-cà mosiulu erá omu cu mintea la locu.

Ce să faca dara?! — D'apoi ce să faca? — ce poteau să faca! — Ilu prinsera, — ilu legara scurtu, și-lu dusera, . . . ca și pre nebuni adica!

Vecin'a vediu ce se 'ntemplà. Vecin'a spuse la cumnat'a, cumnat'a spuse la fin'a, fin'a spuse la sor'a, éra sor'a, buna de gura precum erá, se puse 'n crucea ulitieloru și incepù să bata tóca: betranulu neci nu erá scosu d'in curte pone ce se și incaierà intregulu satu dupa elu, muierele cu copiii, babele cu furc'a, mosii cu capu 'ntre urechi, toti care de care 'n feliulu seu. Asià pornira spre sant'a baserica, și dupa-ce pornira, mersera, și dupa-ce ajunsera, intrara, s'asiediara, pop'a isí puse patrafrulu, luà cartea mare, ceti rugatiunea cea lunga, éra ómenii și copiii, babele și nevestele, satulu intregu, remasera privindu cu mila la sormanulu de betranu nebunitu. — Betranulu, candu vediu cumcà n'are 'ncotro, cà se sentí ca și canele indesatu cu capu 'ntre stobori, nu se ticari neci elu mai departe, ci lasà, ca să fia precum se facea.

Dupa ce se liniscì mosiulu și se ceti rugatiunea cea mare, — ómenii pornira cu totii catra casa, fia-care la colib'a sa. — Pop'a cu bireulu, dascalulu cu fetulu, și cei-l-alti ómeni buni d'in satu luara pre betranulu și-lu dusere — precum l'au fost adusu.

Candu ajunsera la casa, intrara pe usia și sosira sub acoperisú, stetera toti cu gur'a cascata și privindu la lucrulu ce vedeau: bab'a erá chitita și curata, mész'a erá 'ntinsa și 'ncarcata.

„Éca pescii de pe brézda! — grai bab'a catra mosiulu, acum'a să nu dici cà muierea nu-si pôte nebuni barbatulu!“ —

„Ba pôte Dieu ea pre unu satu intregu! — cu popa, cu bireu — cu totu!“ — disè mosiulu impacatu.

Éra pop'a și dascalulu și bireulu și fetulu cu ceia-l-alti ómeni buni stetera privindu unii la altii, precum privesce omulu care se sente oparitu cu apa rece, și nu scie d'in care parte s'a versatu asupr'a lui; — și privira pone-ce nu li spuse bab'a tóta tréb'a cu pescii. Dupa acea se veselira, s'asiediara la mész'a, și se ospetare, precum se ospetéza adica omulu flamendu la mész'a vecinului seu.

Ast'a a fostu, ómenii mei cci buni, provestea despre acea, precum a nebunitu o baba betrana pre unu satu intregu, și pentru-ca să sciti, cumcà să ve feriti de babele betrane, precum se feresce omulu vinovatu de nevestele bune de gura, vi s'a spusu precum a fostu și s'a intemplatu, și se povestescè d'in vremile betrane.

Ioani Lenei Savului lui Mihaiu-Bogii.

O! minune.

D'ntre diece o minune!

Chiaru pre mine man'a-a pune. . . .

Dr. Schmidt.

TRÉNC'A SI FLÉNC'A.

Fl. Ce feliu de bidigani sunt „vegetarianerii,“ de cari mi totu povestescè barbatulu meu candu vine d'in casinu, spunendu cà acei vegetarianeri manca numai „Grahambrooku.“

Tr. Acestu feliu de bidigani, se numescu „Pupesile“ caplanului Baltzer d'in Nordhausen! —

Fl. D'in acui ornitologia séu botanica ai tu sciintia despre atari paseri de nópte?

Tr. D'in diurnalulu lui G. Wolbold d'in Dresda numitu „Naturarzt.“ —

Fl. Io am ganditu, cà d'in „Telegr. Rom.“ cà-ci acestu diurnal se muncesce de unu tempu incóce a face propagand'a pentru introducerea vegetarianismului in societatea lectoriloru lui. —

Tr. Ddiu să-i ajute. — Preti freti polli non son mai satolli. — N'am inse sperantia, cà va poté introduce acést'a maniera de viétia séu diéta, la acei domni ai cons. archiepiscopescu, cari pre lunga asesoratu cu câte 1,400 fl. v. a. d'in vistieri'a statului, mai posedu cartiru naturale și câte o parochia in urbiu și suburbiulu Sibiam, cà-ci acesti'a s'au bagatu pré bine in carne, decâtu să se póta întórce la „Grahambrooku“ lui Baltzer. — Uniculu p. Lazaru, care posedè insusírii recerute ale acestui institutu pôte cà se va mai poté întórce. —

Fl. Si io credu, cà-ci e subtirelu și la punga.

Anecdote poporali.

(de G. Stefanescu.)

10. Unu preutu prohodindu pre unu omu avutu, apostrofă mai alesu urmatóriele cuvinte:

Iubiti sí jelnici anscultatori! omulu acest'a sà nu fia muritu de buna séma mai traiá, si dupa cum mi'a fostu apromisu fiaiertatulu mi ierná oile, sí la primavéra mi ará loculu celu de 8 díle de dupa apa.

11. In sér'a de anulu nou cam dupa 12. óre, in satulu X. unu óre-care pacala se duse la fetulu basericei, spunendu-i cu o gróza óre-care, cà in baserica sunt o multime de lumini. Betulu fetu spariatu se scolà sí alergà descultiu sí in capulu golu la baserica, ca sà vèda minunea. Deschisa dar' usi'a, intra in laintru sí Dieu s'a convinsu pe deplinu despre adeveru, cà-ei lumine erau destule, numai càtu nu erau aprinse, dupa cum sí-a fostu intipuitu elu.

12. Unu soldatu ce vinea dela óste apucandu-lu nóptea in unu satu, capetà cuartiru la o parechia de ómeni sgàreiti ca draculu.

Toemai candu erá sà intre elu in acea casa, muerea se gafiá sà puna pe mésa cin'a, care constá d'in o óla de curechiu sí o gânsca, vediendu locnitorii casei strainulu, sí temendu-se ca sà nu cèra d'in man-carea loru, sí aupropusu a lasá tóta mancarea pe a 2-di. Se culcara dar' cu totii. Dupa ce adormira gazdele casei, soldatulu indresnetiu, se scolà numai decátu sí incepù a cautá ceva de mancare. Toemai gasesce óla cu curechiulu sí gânsca. Se ospetèza d'in curechiu pucinu, ér' gânsca o pune in straitia: sí in loculu ei indesuesce in óla o opinca a posesorului casei. Demanèti'a se scolà fòrte tempuriu sí spune ómeniloru, cà elu e silitu a se grabi catra casa, cà-ei a visatu unu visu fòrte siodu sí se teme, sà nu se fia intemplatu ceva. Maierea, ca tóte, curiósá, s'a ro-gatu, ca sà spuna ce visu a visatu. Oh dragii mei! incepù soldatulu, am visatu cà a venitu *Boeskor András* sí s'a bagatu in óla lui *Fazékas* sí a furatu pre *Liba János* Spunendu aceste sí porní in drumu-i. cumu esí soldatulu indata ómenii nostri nespalati se apucara de óla, ca sà mance, cà-ei li erá fòme. Mirarea loru a fostu mare vediendu, cà gânsca e substituita pr'in o opinca. Atunci incepù barbatulu; nó vedi tu muere, asià e cà visulu catanei e a-nume, sí dreptu a avutu candu a disu, cà a venitu *Boeskor András* sí s'a bagatu in óla lui *Fazékas* ducendu pre *Liba János*. Vedi ce prosti amu fostu, cà nu amu preceptu visulu lui. . . .

Sentintie de sí nu d'in, dar' dupa form'a stei scripture.

1.

Dela inceputu a fostu supremati'a, sí supremati'a a fostu la Deacu, sí Deacu e supremati'a; — deci sà ne inchinamu lui! — díce parintele Ioni.

2.

Lasati dascallii sà vina la mine, ca sà-i facu tradatori de natiune! — díce parintele Draguti'a.

TANDIA SI MANDIA.

T. Frate Manda! nu-ai auditu ceva dela *Beiusiu*?

M. Nu.

T. Da n'ai auditu, cà vestituliu matematicu *Dracsinu*, de trei luni sí mai bine totu a computatu adaugendu sí subtragendu sí mai cercandu sí in logaritmi: venitele sí spesele societatii de lectura d'in *Beiusiu*, sí totu-si abia a potutu scóte la lumina unu computu secu, secu Dómne ca Vinerea cea mare.

M. E da! da ce cugeti frate, saturase-voru flamendii d'in „Albina” cu elu, déca-i asiè secu?

T. Nu sciu Dio frate, me temu cà nu-lu voru poté inghiti de secu ce e.

T. Hei frate Mando! servus! vino sà te sàrutu, cà nu te-am vediutu de multu, sí mai moru de dorulu teu! Unde ai fostu rogu-te?

M. Unde am fostu? ha, ha, ha! apoi nu scii tu? am fostu in esperintia.

T. Ba dracu!

M. Asià Dieu.

T. Sí ce ai vediutu pre unde ai amblatu?

M. Multe. . . dar' d'intre tóte ceva du-rerosu.

T. Nó! Ce, dóra ai patitu ceva?

M. Ba nu!

T. Dar' ce?

M. Am datu frate preste unu popa ortodox in satulu S. . . pe valea Steului, care mi s'a imbiatu sà-lu platescu, apoi se lasa sà-lu facu popa calvinu.

T. Dar' multu 'ti cerca?

M. Ba nu. . . numai sà-i facu incáltii sí imbracaminte, cà erá descultiu sí in camésia.

T. Dar' pentru-ce n'a-i disu, cà nu s-a datu de omu, pentru-cà deusulu sormanulu, cugetá póte cà tu osci calvinu.

M. Iaca-ti spunu frate; nu sciamu ce sà dícu de ciuda; mai neacasitu eram eu de càtu elu, unde lu-am vediutu asiè destramatu.

T. Dà-i pace, nu te neacas tu pentru elu. . . lasa cà acel'a póte se tiena de principiulu tiganului „cum m'a tienè asià m'a avè!” apoi ce sà faca déca ortodoxii 'lu tienu numai cu cuventulu lui Ddieu?

M. Dreptu ai tu; va vedè elu in urma, cum 'lu voru tienè sí calvinii.

T. Ore de ce nu-si cauta de treaba *olih születésül magyar polgárului* cel'a d'in Clusău, de ne totu cărăia atât'a pr'in ujsăgurile stangaciloru, dar' mai alesu in a stapanului seu armănu.

M. Cine? Pre *Moldován Gergely* lu-cugeti tu?

T. Dă.—pre jupanulu acel'a, care totu se rupe, că de ce nu ne facemu si noi, ca d'insulu, stangaci, seu *celu pucinu unguni bresiletes hazafik, ér' nu bujtogatók s nép lizitók* — ca *diuaristii* romani. — cari voiescu a resturná Nagy Magyarország-ulu, alu carui'a polgár e si d'insulu.

M. Taci, că d'ora acel'a scrie multu despre romani, pr'in M. P.

T. Mai bine ar face, deca ar latrá la stele,—n'avemu trebuintia de astu-feliu de romani, cari facu profitu d'in caus'a romana, spre a ne batjocori, de ce nu tienemu cu acei'a—cari lu-platescu. Cunoscemu si pe guvernamentali si pre stangaci, — dar' si pre *Moldován Gerguez*.

Devis'a unor romani mari.

Banch. Nat.: Lumin'a se respandesce pr'in—santirea tuturoru popandosiloru, cari mi platescu bine! ér natiunea atunci infloresce mai splendidu, candu o lasu in pericolulu celu mai mare!

Ioni Leb.: De n'ar fi contese bebrane—cum ar potea avé romanii episcopi!

Jig.: Eu la toti facu bine.—dar mie nu-mi se platescu—numai căile. De candu am alungatu romanii la Bucuresti — au remasu ungunii mai numai cu mine!

B. si A. nu: Patri'a mori, dar' pe mine totu-si trebuie să me mai platésca.

Goz-man: A mancă malaiu si a suge sinu romanescu si a traí in *Mongoli'a* si a fi alesu de romani, —insémna a fi ungunu, că-ci numai astu-feliu poti capetá unu osu de rosu!

Unu Consi: Cea mai buna scara, e scar'a romanésca.

Unu diurn. Eu si stapanulu suntemu omenii cei mai mari. Eu cu minte, elu cu bani! Ambii votamu pensiune la honved. Deci Transilvania, ai de grige, că n'ai conducatoriu!

H. osu de: Cine nu crede, că am profesatu totu numai unu principiu: — vina si védia, cătu de mica e léf'a mea.

Epp. d'in O. Vinulu e bunu, puii fripti inca-mi placu, dar' de nepóte inca nu me seuitu, pentru că recunoscu pre Pap'a de la Rom'a!

Unu rom. mare: O *parechia*, seu, o cupa de vinu cu apa acra,—ajunge mai multu, de cătu siepte articli de fondu!

Unu deachistu. De picám, póte că me faceam romanu mai inflacaratu.

Usioru poti lunecá!

Érn'a éta-o că vine

Si-o să 'ncepa a 'nghietá, —

Dragutia en grigi tu bine,

Că usioru poti lunecá,

Cu Deacu de-i cochetá, —

Si te-i pomeni de odat',

Cum-că nasulu ti lu-ai spartu!...

La dieta.

Senyei: Nu sunt ministrii caus'a, că politic'a nóstra e prósta. . . .

Ministrii: Se inchina. —

Senyei: Ci politic'a nóstra e caus'a, că ministrii nostri sunt prosti!

Ministrii: Se pituléza cu rusine.

Traducere classica.

Sic fata tulerunt.—

Sic, fét'a u tulitu-o! . . .

Servitóri'a ca cunoscatóri'a de arte.

Dómn'a si-aréta fotografi'a: E cata Mario fotografi'a mea, dar' uita-te bine la ea si-mi spune: sunt eu bine nimerita, si facu eu facie ridietória?

Mari'a, servitóri'a: Ah! ah! cum să nu dómn'a: fórte bine esci nimerita, scii par' că esci facuta totu numai de risu!

„Patri'a.”

Éca aci avemu un'a d'ntre celebritatile rare ale unor romani celebrii mutata la cele eterne. Nu potemu trece cu vederea unu actu de surprindere asid' rar, ce in o viétia scurta a potutu face merite si a potutu mediuloçi decorári in semnu de remuneratiune acelor'a, cari pentru binele celoru puternici si-au sacrificatu chiaru dilele de comotizare. „Patri'a” in urmarea dragostei parintiesculii guvernii catra natiunea romana si pr'in influinti'a straitiei puterniciloru, a esitu la lumina in anul 1871; indata dupa nascere fu doicita cu mare caldura de marele Virgiliu, inse pentru sdruncinarea sanetatei sale si dupa multe neplaceri, dar' mai alesu pentru că spiritulu tempului, ce nu corespundea facultatei sale inalte, l'a silitu, ca să abdica; d'insului i-a urmatu o alti'a celebritate ce rivalisá cu mai susu amintitulu pr'in numele seu fulmicu. Romulu Ulpium, acest'a dupa unu servitiu de mai multe lune, d'in nenumerate cause neprevedinte si-a datu demisiunea; alu treilea doicitoriu, care fu si celu d'in urma, pentru incungiuurarea scandaloloru, fu necunoscuta persón'a-i pré stimata. Dupa ce in viét'a sa scurta de unu anu a trecut peste tóte aceste catastrofe, in anul 1872 lun'a lui oct., s'a mutat la cele eterne, lasandu dupa sine in gele pre toti patronii dela celu mai mare pone la celu mai micu. Dicemu dar' si noi cu consciinti'a lini-scita: să-i fia odihn'a eterna! „GURA-SATULUI.”

Publicatiune.

2-3.

Avisu.

Subsemnatulu are onóre a aduce la cunosciinti'a onor. publicu romanu, cum-că a deschisu pre piatt'a *Logosului*, in cas'a dlui *Panaiotu*, un'a negociatoria de marfuri feliurite, anume: de *spiceria, manufacture si de Nirenberg'a*.

Atátu *isvórele* d'in cari am trasu acesti articli si de unde tocmai am sositu, cătu si *calitatea si pretiulu* loru celu cătu se póte numai de moderatu, me indreptatescu a sperá de a fi onoratu cu ordinuri numerose.

Recomandandu-me deci onorab. publicu atátu d'in locu cătu si d'in impregiuru, me rogu totu-o-data a me sprigini in intreprinderea mea, dandu-mi concursulu potentiosu cu atátu mai vertosu, cu cătu că. *acést'a este abia a 3-a firma romana* in acestu orasiu romanescu!

Comandele d'in afara le voiu efeptui cu cea mai mare promptitudine.

S. B. Popoviciu.

(Nepotu repausatului Iov'a Popoviciu).